

ESA a VAST podepsaly smlouvu o české misi na Mezinárodní kosmickou stanici (ISS)

9.6.2026 - Václav Nesládek | Ministerstvo dopravy ČR

8. června 2026, Praha - Česká republika učinila zásadní krok směrem k historicky první misi samostatné České republiky na Mezinárodní kosmickou stanici (ISS). Evropská kosmická agentura (ESA) podepsala se společností Vast dohodu o realizaci české orbitální mise, která bude součástí první komerční astronautické mise společnosti Vast k Mezinárodní kosmické stanici.

Smlouva pro Českou republiku zajišťuje roli pilota mise - jednu z klíčových pozic v rámci celé posádky. Pokud jeho zařazení do posádky schválí Multilateral Crew Operations Panel (MCOP), jehož rozhodnutí jsou přijímána konsensem všech pěti partnerů Mezinárodní kosmické stanice - NASA, ESA, Roskosmosu, Japonské agentury pro výzkum vesmíru (JAXA) a Kanadské kosmické agentury (CSA) - mohl by se Aleš Svoboda stát prvním českým astronautem na Mezinárodní kosmické stanici.

„V této misi nejde jen o let českého astronauta do vesmíru, ale především o příležitost pro naše vědce, univerzity a firmy podílet se na vývoji technologií, které najdou uplatnění v průmyslu, zdravotnictví i dalších klíčových oborech. Já dlouhodobě tvrdím, že budoucnost České republiky je v inovacích, vědě a technologiích. Máme špičkové lidi, šikovné firmy a skvělé vědce - a právě jejich schopnosti rozhodují o tom, jak uspějeme v globální konkurenci. Poznatky a technologie vznikající v kosmickém výzkumu mají dopad do našeho každodenního života a pomáhají zvyšovat konkurenceschopnost celé ekonomiky. Účast na této misi ukazuje, že Česko může být součástí těch nejvýspělejších projektů současnosti,“ uvedl **premiér Andrej Babiš** při oznámení podpisu smlouvy o připravované komerční misi na Mezinárodní kosmickou stanici (ISS).

Aleš Svoboda by tak měl být naším druhým astronautem v historii po Čechoslovákovi Vladimíru Remkovi a zároveň prvním Čechem, který zamíří na Mezinárodní kosmickou stanici ISS. **Svoboda se má připojit k astronautovi ESA Thomasi Pesquetovi, který byl pro tuto misi jmenován velitelem. Mise je plánována na rok 2027, přičemž dopravu zajistí společnost SpaceX prostřednictvím kosmické lodi Dragon vynesené raketou Falcon 9.**

Role pilota patří k velmi odpovědným pozicím celé mise a zahrnuje podíl na operacích kosmické lodi, bezpečnosti letu i koordinaci činností posádky. Oproti ostatním astronautům získá stovky hodin výcviku navíc a do ČR tak přinese expertýzu, kterou má jen několik desítek lidí na světě.

„Získání role pilota je pro Českou republiku mimořádně významným potvrzením úrovně schopností, které dlouhodobě rozvíjíme v oblasti vojenského letectví, výcviku i práce s nejmodernějšími technologiemi. Pilot kosmické mise musí zvládat řízení komplexních systémů, krizové scénáře i rozhodování pod extrémním tlakem - tedy schopnosti, které Armáda České republiky u svých pilotů systematicky buduje. Díky svému profesnímu zázemí, rozsáhlému výcviku a zkušenostem z vojenského letectví je Aleš Svoboda skvělým kandidátem pro tuto roli,“ uvedl **ministr obrany Jaromír Zůna**.

V letech 2024 až 2026 absolvoval Aleš Svoboda tři fáze výcviku astronautů v záloze v Evropském středisku astronautů v Kolíně nad Rýnem. Na základě uzavřené dohody bude nyní pokračovat specifickým výcvikem.

*„Role pilota je obrovská odpovědnost a zároveň velká čest. Zkušenosti, které mám jako pilot Armády ČR, jsou pro tuto roli zásadní. Teď nás čeká další specializovaná fáze výcviku zaměřená na konkrétní úkoly mise na ISS,“ uvedl **Aleš Svoboda**.*

Součástí připravované české mise je za podpory ESA realizace třinácti vědeckých a technologických experimentů českých univerzit, výzkumných institucí a technologických firem zaměřených například na biotechnologie, medicínu, materiálový výzkum nebo autonomní technologie.

*„Mise je významným milníkem a strategickou investicí Česka. Do technologických schopností, vědy, průmyslu i vzdělávání. Chceme, aby se české firmy a výzkumné instituce co nejvíce zapojily do mezinárodních projektů. Kvůli byznysu, zkušenostem i inspiraci nové generace inženýrů, vědců a inovátorů. Kosmické technologie totiž dávno nejsou jen o vesmíru. Ovlivňují telekomunikace, kyberbezpečnost, moderní výrobu i další klíčové obory,“ říká 1. místopředseda vlády a **ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček**.*

*„Tato dohoda ukazuje, jak ESA umožňuje svým členským státům zapojit se do pilotovaných kosmických letů prostřednictvím nové generace komerčních partnerství,“ uvedl **generální ředitel ESA Josef Aschbacher**. „Děkujeme NASA za její úsilí při umožnění této komerční aktivity. Dohoda podporuje ambice České republiky a zároveň posiluje širší evropské cíle v oblasti kosmického průzkumu, inovací a dlouhodobého rozvoje schopností.“*

*„Jsme hrdí, že můžeme rozšířit naše partnerství s Českou republikou a podpořit tuto misi na Mezinárodní kosmickou stanici realizovanou společně s Evropskou kosmickou agenturou,“ uvedl **Max Haot, CEO společnosti Vast**. „Česká republika jasně prokázala silný závazek posilovat svou roli v globální kosmické ekonomice a těšíme se na úzkou spolupráci s ESA, NASA a českým Ministerstvem průmyslu a obchodu na této historické misi.“*

Připravovaná mise na ISS je součástí širšího národního programu Česká cesta do vesmíru, který propojuje podporu vědy, vzdělávání a kosmického průmyslu. Vedle samotné mise zahrnuje také vzdělávací projekty, jako je aktuálně probíhající SpaceBuzz tour, největší vzdělávací vesmírná roadshow v historii Česka, nebo mise Zero-G, v rámci které si 26 českých studentů na palubě speciálně upraveného Airbusu A310 vyzkoušelo stav beztíže během parabolického letu. Do výběrového řízení inspirovaného skutečným výběrem astronautů se v roce 2025 přihlásilo více než 860 studentů z celé České republiky.

Součástí programu je také **pokračování mise Zero-G v letech 2026-2027**. Česká republika v **dubnu 2027 znovu přivítá speciálně upravený Airbus** pro parabolické lety v rámci **nové mise Zero-G**, která byla dnes **oficiálně vyhlášena**. **Výběrové řízení pro studenty**, kteří budou mít možnost zažít stav beztíže a projít výcvikem inspirovaným přípravou astronautů, **bude spuštěno v září 2026**.

*„Projekty jako SpaceBuzz nebo Zero-G mají obrovskou sílu motivovat děti a studenty k zájmu o vědu, technologie a technické obory. Zároveň mladým lidem ukazují význam psychické odolnosti, schopnosti spolupracovat, přizpůsobit se novým situacím a neustále se učit. Právě tato komplexnost je něco, k čemu bychom chtěli mladou generaci inspirovat. Když navíc mladí lidé zažijí stav beztíže nebo se prostřednictvím virtuální reality symbolicky podívají do vesmíru, často jde o zkušenost, která může změnit jejich pohled na vlastní budoucnost a profesní směřování. Jsem rád, že Česká republika v těchto vzdělávacích aktivitách pokračuje i v dalších letech a že další studenti dostanou možnost projít zkušenostmi inspirovanými přípravou astronautů,“ uvedl **ministr školství Robert Plaga**.*

Cílem projektu je posílit českou účast v mezinárodním kosmickém výzkumu a inspirovat novou generaci k zájmu o vědu, technologie a obory s vysokou přidanou hodnotou.

Zdroj: Česká cesta do vesmíru

<https://www.czechspaceportal.cz/ceska-cesta-do-vesmiru>